

ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ ДЛЯ ІІІ КУРСУ

Семінарське заняття 1. Політичні технології: генеза, поняття, особливості.

План

1. Генезис практичних основ соціально-технологічної діяльності.
2. Визначення ролі політичних технологій в структурі теорії соціальних технологій.
3. Типологія політичних технологій.
4. Основні способи формування політичних технологій.

Література

1. Сурмин Ю.П., Туленков Н.В. Теория социальных технологий. – К.: МАУП, 2004. – 608 с.
2. Соловьёв А.И. Политология: политическая теория, политические технологии. – М.: Аспект Пресс, 2000. – 559 с.
3. Иванов В.Н., Патрушев В.И. Социальные технологии. – М.: Муниципальный мир, 2004. – 448 с.
4. Політологія: Підручник / За ред. О.В. Бабкіної, В.П. Горбатенка. – К.: Вид. центр „Академія”, 2006. – 568 с.
5. Політологічний словник: Навч. пос. для студ. вузів / За ред. М.Ф. Головатого, О.В. Антонюка. – К.: МАУП, 2005. – 792 с.

Семінарське заняття 2. Технології організації та проведення виборчої кампанії.

План

1. Інформаційно-аналітичне забезпечення виборчої кампанії.
2. Розробка стратегії виборчої кампанії.
3. Тактичні технології у виборчій кампанії.
4. Некоректні виборчі технології.

Література

1. Гоулд Ф. Стратегическое планирование избирательной кампании // Полис. - 1993. - № 4. - С. 134-138.
2. Малишевский И.Н. Технология и организация выборов. - Мн.: Харвест, 2003. – 256 с.
3. Ольшанский Д.В., Пеньков В.Ф. Политический консалтинг. –СПб: Питер, 2005. – 448 с.
4. Политический менеджмент: Уч. пос. / Под ред. В.И. Жукова, А.В. Карпова и др. - М.: Изд-во Ин-та психотерапии, 2004. – 944 с.

Семінарське заняття 3. Проведення тренінг-гри “Теледебати”

В процесі проведення тренінг-гри програються всі етапи підготовки і проведення теледебатів, аналізується поведінка основних учасників. Пропонована тренінг-гра досить повно відбиває основні риси, а також спектр умінь і навичок, якими повинні володіти основні його учасники.

До завдань тренінгу відносяться наступні:

- відпрацьовування моделі усного виступу з чітким та зрозумілим викладом основних пунктів і положень передвиборчої програми;
- освоєння вмінь та навичок аргументовано відстоювати свою передвиборчу програму;
- оволодіння вміннями та навичками ведення дискусії;
- освоєння навичок поводження в умовах екстремальної ігрової ситуації;
- формування вміння задавати питання і відповідати на питання опонентів.

Тренінг-гра будується в такий спосіб:

Ролі учасників гри: модератор, кандидати, представники ЗМІ, представники громадськості.

Модератор відкриває теледебати між “кандидатами”. Він представляє “кандидатів” “представникам ЗМІ” і “представникам громадськості”. Кандидати протягом 20 хвилин викладають свою передвиборчу програму.

Присутні “представники ЗМІ” та “представники громадськості” в процесі теледебатів можуть задавати “кандидатам” запитання. По закінченні теледебатів “модератор” пропонує “представникам ЗМІ” і “представникам громадськості” назвати найбільш популярного кандидата, що визначається шляхом відкритого голосування.

Наприкінці заняття викладачем і студентами проводиться порівняння поставлених в ході гри цілей і отриманих результатів, оцінка виконання своїх функцій учасниками гри.

План гри

	ЕТАПИ, ДІЇ	ЧАС, ХВ	ПРОМІЖНИЙ РЕЗУЛЬТАТ	Основні ролі
1	ПРЕЗЕНТАЦІЯ КАНДИДАТІВ	5	ВКЛЮЧЕННЯ В ІГРОВУ СИТУАЦІЮ	МОДЕРАТОР
2	ВИСТУПИ КАНДИДАТІВ З ПЕРЕДВИБОРЧОЮ ПРОГРАМОЮ	20	ФОРМУВАННЯ УСТАНОВКИ НА ПЕРЕДВИБОРЧУ ПРОГРАМУ КАНДИДАТІВ	КАНДИДАТИ
3	ВІДПОВІДІ КАНДИДАТІВ НА ПИТАННЯ	30	ФОРМУВАННЯ УСТАНОВКИ НА ОСОБИСТІТЬ КАНДИДАТА	ПРЕДСТАВНИКИ ЗМІ, ПРЕДСТАВНИКИ ГРОМАДСЬКОСТІ, КАНДИДАТИ
4	ДИСКУСІЯ	15	ФОРМУВАННЯ УСТАНОВКИ НА ОСОБИСТІТЬ КАНДИДАТА	КАНДИДАТИ
5	ПРОЦЕДУРА ГОЛОСУВАННЯ	5	ФОРМУВАННЯ ЗДАТНОСТІ ОБ'ЄКТИВНО ОЦІНЮВАТИ КАНДИДАТА	ПРЕДСТАВНИКИ ЗМІ, ПРЕДСТАВНИКИ ГРОМАДСЬКОСТІ
6	ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ	5	ОЦІНЮВАННЯ ПРОЦЕДУРИ ТЕЛЕДЕБАТІВ ТА ЇХ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ	ВИКЛАДАЧ, СТУДЕНТИ

Основні правила поведінки учасників тренінг-гри “Теледебати”:

Модератор

Модератор виступає головною діючою особою, яка несе відповідальність за процедуру проведення теледебатів, оскільки володіє повнотою влади щодо надання слова та регламентування загального часу проведення теледебатів. Він має бути максимально уважним, холоднокривним, зібраним, щоб у будь-якій непередбаченій ситуації, тверезо оцінивши неї, прийняти єдино правильне рішення. В теледебатах беруть участь представники різних груп, тому, модератор повинен мати уявлення про подібність та відмінність кожної з них, що дасть можливість вміло управляти всім спектром думок та суджень, що виникають у ході полеміки і дискусій. З перших хвилин теледебатів він має прагнути встановити доброзичливі стосунки з присутніми: увага, доброзичлива жестикуляція, посмішка, міміка. Модератор має створити в аудиторії нормальні, ділові відносини для чого слід продемонструвати знання, уміння, навички спілкування, а також організаторські здібності.

Правила для модератора: не можна допускати особистої конфронтації учасників; намагайтеся вимагати чіткого і логічного викладу думок учасників; необхідно дотримуватися регламенту теледебатів; дуже важливо зберігати повну неупередженість до всіх учасників теледебатів; неприпустимим є грубий, різкий тон, але в той же час не можна дозволяти панібратську манеру спілкування з учасниками; не слід піддаватися емоціям.

Кандидати

Кандидат має чітко сформулювати мету своєї участі в теледебатах та ретельно підготуватися до виступу з викладенням основних аспектів своєї передвиборчої програми. В ході дискусії повинен чітко та аргументовано давати відповіді на питання та відстоювати свою позицію.

Представники ЗМІ

Основне завдання представників ЗМІ - дати об'єктивну інформацію про кандидатів аудиторії своїх видань і телепрограм. Вони повинні підготувати питання, найбільш актуальні для виборців, постійно підтримувати динаміку теледебатів, вказавши при цьому позитивні та негативні риси програм кандидатів, розкривши по можливості характерні риси особистостей-кандидатів. Представник ЗМІ повинні задавати інформаційні (для збору інформації та формування уявлення про об'єкт чи предмет), ознайомлювальні (для виявлення думки співрозмовника по конкретному питанню), провокаційні (з метою встановлення справжніх цілей кандидата) та інші запитання.

Представники громадськості

Представники громадськості виступають прихильниками одного з кандидатів, а тому прагнуть його підтримати сприятливими питаннями, оплесками, а також нейтралізують суперників за допомогою провокаційних питань, протесного голосування.

Література

1. Голодникова Ю.А. Политическое ток-шоу как всеукраинская медиаигра // Ученые записки Таврического национального университета им. В.Вернадского. Серия "Филология. Социальная коммуникация". Том 21. - 2008. - №1. - С. 268-276.
2. Кузнецов Г.В. Так работают журналисты. Уч. пос.: М.: Издательство Московского университета, 2004. – 396 с.
3. Лисовский С.Ф. Политическая реклама. – М.: ИВЦ "Маркетинг", 2000. – 256 с.
4. Мицкевич Э., Файерстоун Ч. Телевидение и выборы. / Эллиен Мицкевич, Чарльз Файерстоун, авт. предисл. Джимми Картер, ред. Лаура Розелл; Комиссия по политике в области телевидения, пер. И.Рудакова; Фонд защиты гласности, Интерьюс. - М.: Галерея, 1999. - 80 с.

Семінарське заняття 4. Технології формування персонального іміджу.

План

1. Основні підходи щодо розуміння іміджу політичного суб'єкта.
2. Типологія іміджів політичних лідерів.
3. Технології формування іміджу політичного лідера.

Література

1. Общая и прикладная политология. / Под общей редакцией В.И. Жукова, Б.И. Краснова. – М.: МГСУ; Изд-во “Союз”, 1997. – 992 с.
2. Петрова Е. Имидж как фактор продуктивной политической коммуникации http://www.ci-journal.ru/article /70/200701_polit_image
3. Почепцов Г. Имиджелогия. – М.: Рефл-бук. – 2006. – 576 с.
4. Прикладна політологія. / За ред. В.П.Горбатенка. – К.: ВЦ “Академія”, 2008. – 472 с.
5. Шепель В. Введение в имиджеологию // <http://evartist.narod.ru/text9/19.htm>

Семінарське заняття 5. Технології формування іміджу політичних партій.

План

1. Імідж політичної організації: поняття, структура, функції.
2. Основні підходи до формування іміджу політичної партії.
3. Технології формування іміджу політичної партії.

Література

1. Общая и прикладная политология. / Под общей редакцией В.И. Жукова, Б.И. Краснова. – М.: МГСУ; Изд-во “Союз”, 1997. – 992 с.
2. Прикладна політологія. / За ред. В.П.Горбатенка. – К.: ВЦ “Академія”, 2008. – 472 с.
3. Политическое консультирование. / Отв. ред. Е.Егорова-Гантман. – М.: Никколо-Медиа, 2002. – 471 с.
4. Ханов Г., Чижов Д. Имидж политической партии: основные составляющие и методы продвижения // www.publicity.ru

Семінарське заняття 6. Технології формування іміджу держави.

План

1. Імідж держави: поняття, структура, функції.
2. Основні підходи щодо формування іміджу держави.
3. Технології формування іміджу держави.

Література

1. Антонович Н., Девнеканова К. Формирование политического имиджа государства // Вестник МУ. Сер. 21. Управление (государство и общество). – 2009. - № 2. - С. 28-39.

2. Багров Н.В., Швець А.Б., Самулев А.А. Географическая имиджеология: свидетельство о рождении // www.nbu.gov.ua/Articles/kultnar/knp200125/knp25_49.doc
3. Богуш Д. Имидж Украины в современном контексте // www.bohush.org.ua
4. Гринберг Т.Э. Образ страны или имидж государства: поиск конструктивной модели // <http://pravo33.wordpress.com/2010/02/13>
5. Качинська Н. Імідж держави: теоретичний аспект // Гілея. – 2009. - № 19 або www.nbu.gov.ua

ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ ДЛЯ ІV КУРСУ

Семінарське заняття 1. Особливості застосування маніпулятивних технологій в політичній діяльності.

План

1. Політичне маніпулювання як вид політико-психологічного впливу.
2. Основні мішені та об'єкти політичного маніпулювання.
3. Основні методи та прийоми політичного маніпулювання.
4. Загальна технологія реалізації маніпулятивного впливу.

Література.

1. Доценко Е. Психология манипуляции: феномены, механизмы и защита. – СПб.: Питер, 2004. - 344 с.
2. Грачёв Г., Мельник И. Манипулирование личностью: организация, способы, технологии. - М.: Эксмо, 2002. – 112 с.
3. Кара-Мурза С. Манипуляции сознанием. – М.: Эксмо 2000. – 864 с.
4. Прикладна політологія. / За ред. В.П.Горбатенка. – К.: ВЦ “Академія”, 2008. – 472 с..

Семінарське заняття 2. Основні фактори та технології захисту від політичного маніпулювання.

План

1. Основні фактори політичного маніпулювання (політичний міф, політичний стереотип, політичний імідж).
2. Політичні чутки як спосіб маніпулювання.
3. Основні технології захисту від політичного маніпулювання.

Література.

1. Доценко Е. Психология манипуляции: феномены, механизмы и защита. – СПб.: Питер, 2004. - 344 с.
2. Грачёв Г., Мельник И. Манипулирование личностью: организация, способы, технологии. - М.: Эксмо, 2002. – 112 с.
3. Кара-Мурза С. Манипуляции сознанием. – М.: Эксмо 2000. – 864 с.

4. Прикладна політологія. / За ред. В.П.Горбатенка. – К.: ВЦ “Академія”, 2008. – 472 с.

Семінарське заняття 3. Лобізм як вид технологічної діяльності.

План

1. Поняття та причини виникнення лобізму.
2. Основні моделі лобізму (англосаксонська та континентальна).
3. Особливості регулювання та здійснення лобістської діяльності на прикладі США, Франції, Великобританії, Росії, Німеччини, України.
4. Особливості організації лобістських кампаній.

Література

1. Бинецкий А.Э. Лоббизм в современном мире.– М.: ТЕИС, 2004. – 247 с.
2. Зущик Ю. Лобізм в Україні // www.ucipr.kiev.ua.
3. Иванов Н. Современная организация лоббистских кампаний (на примере США) / [http:// www.nlvp.ru/text/publications/](http://www.nlvp.ru/text/publications/)
4. Любимов А. История лоббизма в России. – М.: Либеральная миссия.-2005. – 208 с. // pvlast.ru/img/books/lobbizm_screen.pd
5. Одінцова О. Англосаксонська модель регулювання лобістської діяльності // [http:// www.donduet.edu.ua](http://www.donduet.edu.ua)
6. Прохода Н. Лоббизм: как это делается во Франции // Бизнес и политика. – 1995. - № 8. – С. 15-21.
7. Толстых П. Технологии лоббистской деятельности в Гос.Думе РФ // [http:// www.stratagema.org/](http://www.stratagema.org/)

Семінарське заняття 4. Технології прийняття політичних рішень.

План

1. Поняття та класифікація політичних рішень.
2. Характеристика моделей репрезентації інтересів та організаційно-інституціональних моделей прийняття політичних рішень.
3. Основні етапи та методи прийняття політичних рішень.
4. Роль інформаційних технологій у прийнятті політичних рішень.

Література

1. Дегтярёв А.А. Методологические подходы и концептуальные модели в интерпретации политических решений (ч. 1, 2, 3) // http://www.politanaliz.ru/articles_55.html
2. Дегтярёв А.А. Принятие политических решений. – М.: КДУ, 2004. – 416 с.
3. Общая и прикладная политология. / Под общей редакцией В.И. Жукова, Б.И. Краснова. – М.: МГСУ; Изд-во “Союз”, 1997. – 992 с.
4. Симонов К.В. Политический анализ. – М.: Логос, 2002. – 152 с.

5. Соловьёв А.И. Политология: политическая теория, политические технологии. – М.: Аспект Пресс, 2000. – 559 с.

Семінарське заняття 5. Технології регулювання політичних конфліктів.

План

1. Поняття політичного конфлікту та основні етапи управління конфліктними ситуаціями.
2. Основні методи врегулювання політичних конфліктів.
3. Особливості регулювання етнічних політичних конфліктів.
4. Проаналізувати сутність та особливості регулювання політичного конфлікту на конкретному прикладі.

Література

1. Гонтарева И. О возможных механизмах разрешения конфликта // Полис. – 1998. - № 6. – С. 133-142.
2. Коваленко Б., Пирогов А., Рыжов О. Политическая конфликтология. – М.: Ижица, 2002. – 400 с.
3. Лебедева М. Политическое урегулирование конфликтов: подходы, технологии, решения, - М.: Аспект-Пресс, 1997. – 271 с.
4. Чумиков А. Управление конфликтом и конфликтное управление как новые парадигмы мышления и действия // Социс. – 1995. - № 3. – С. 52-56.

Семінарське заняття 5. Технологічні аспекти переговорного процесу.

План

1. Стратегія і тактика ведення переговорів.
2. Роль посередників в переговорному процесі.
3. Структура та підсумкові документи переговорного процесу.
4. Основні правила та національні стилі переговорного процесу.

Література

1. Лебедева М. Отечественные исследования международных переговоров // Вестник МУ. Сер. 18. Социология и политология. – 2000. - № 1. – С. 154-165.
2. Лебедева М. Развитие неофициального посредничества в современном мире: тенденции, проблемы, перспективы // Вестник МУ. Сер.18. Социология и политология. – 1998. - № 3. - С. 28-35.
3. Фишер Р., Юри У. Путь к согласию, или переговоры без поражения. - М.: Наука, 1992. – 158 с. или // www.evolkov.net/conflict
4. Шеретов С. Ведение международных переговоров. - А.: Данекер, 2004. – 154 с. или // <http://www.window.edu.ru>